

Stabilizáló szerepkörben

A magyar agrárszektor 2020-ban komoly kihívásokkal - például kedvezőtlen időjárási körülményekkel, piaci zavarokkal, a koronavírus-járvány hatásaival - nézett szembe, amelyek a termelésre, a finanszírozásra és az ágazat együttműködési rendszerére is befolyással vannak. Az idejű fejlemények még inkább rávilágítottak az agrárium nemzetgazdasági jelentőségére. A felmerült problémák kezelésére széleskörű, a finanszírozási, a támogatási és a szabályozási rendszert érintő intézkedések születtek. Ezek hatása, illetve a vállalkozások kiszámítható működési kereteinek biztosítása és az élelmiszer-gazdaságban rejlő gazdasági hajtóerők lehetővé teszik a szektor további fejlődését. Erről beszélgettünk Pongrácz Istvánnal, az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) kuratóriumának elnökével, aki agrármérnöki végzettséggel egy családi gazdaság vezetését is ellátja.

Mi jellemzi a mezőgazdaság 2020. évi helyzetét?

Hazánkban gyakoriak az időjárási anomáliák és különleges helyzetek. Ezek az idei évben is kemény kihívást jelentettek a magyar mezőgazdaságnak, sok termelő komoly veszteségekkel volt kénytelen szembenézni. Magáért beszél, hogy a gazdálkodók hozzávetőlegesen 320 ezer hektáron jelentettek be aszálykárt és mintegy 80 ezer hektáron tavaszi fagykárt. A belvizek is többtízezer hektárt érintettek. Március közepétől tízhetes csapadégmentes időszak következett. Ez jelentős mértékben rontotta a terméskilátásokat a szántóföldi kultúrákban. A gyümölcsösök számottevő része elfagyott. Az állattenyésztésben a vaddisznóállományban jelentkező sertéspestis veszélyével és a madárinfluenza következményeivel kellett szembenézni.

A koronavírus-járvány milyen hatásokkal járt a mezőgazdaságban?

Kedvezőtlen hatásokkal járt a koronavírus-járvány, de az agrárszektor viszonylag kiszámíthatóbb piaci és sajátos működési rendje miatt, összességében kisebb, mint más nemzetgazdasági ágazatokban. A mezőgazdaság, az élelmiszeripar máshogy működik, mint például a gépipar. Megvan az ideje a szük-

séges munkafolyamatoknak, amiket nem lehet megállítani és újraindítani, és az élelmiszer-fogyasztás is állandó keresletet jelent, hiszen az embereknek táplálkozniuk kell. Emellett az is igaz, hogy a mezőgazdaságban - más ágazatokhoz képest - folyamatosan magas a finanszírozási igény. Ez több mindenképp adódik, itt most csak az időjárásnak való kitettséget, a nagyarányú tőkelekötést és a hosszú termelési ciklusokat emelném ki. Úgy is mondhatnám, hogy a mezőgazdasági vállalkozások pénzgazdálkodásában általában fontos szerep jut a hiteleknek.

Mutatnak-e eltérést az agrárszektor különféle szegmensei aszerint, hogy mennyire érinti őket a járványhelyzet?

Akadnak olyan területek, amelyek jelentősen érintettek, és vannak, amelyek kevésbé. Már a járvány kezdetén súlyos gondokkal nézett szembe a korai zöldségtermesztés, főképp a növényhízi zöldségtermesztés, a díszkertészet, a gombatermesztés. A bányász és nyerstej esetében az erős olasz piaci kitettség okozott gondot. Csökkent a szállodák, az éttermek, a közétkeztetés forgalma. Azok a termelők, feldolgozók, akik ide szállítottak, nagymértékben elvesztették a piacukat. Ráadásul a jövőbeni hazai és nemzetközi kereskedelmi, szállítási problémák, esetleges

„Fő szempont a magyar mezőgazdaság és élelmiszeripar kiszámítható működésének fenntartása”
Pongrácz István

2

hatósági intézkedések sem láthatók előre, ami tovább növeli a gazdálkodók aggodalmát.

A vészhelyzetre hogyan reagált a kormányzat?

A gazdálkodók problémáinak enyhítésére és jövődelembiztonságuk erősítésére szabályozási, finanszírozási, támogatási jellegű kormányzati intézkedések születtek. A válságkezelés fontos célja, hogy a cégek likviditási helyzete helyreálljon, együttműködési rendszere stabilizálódjon, a beruházási kedv fennmaradjon, ne akadjanak el a támogatott vidékfejlesztési projektek. Ezért adó-, járulékkönynyitéseket vezettek be, hitelmoratóriumot hirdettek meg. A koronavírus-járvány következtében kialakult helyzethez igazodó új kedvezményes hitelezési termékek jelentek meg, például az NHP Hajrá! program. A Gazdaságvédelmi Akcióterv keretében az Agrár Széchenyi Kártya (ASZK) konstrukcióban új termékvariáns vált hozzáférhetővé: a gazdálkodók megemelt hitelösszegű, 100 százalékos állami kamat- és kezességi díjtámogatásban, illetve költségtámogatásban részesített folyószámlahitelhez juthatnak hozzá. Az agrárvállalkozások szabad támogatási keretük terhére legalább egy, legfeljebb három éves futamidejű, maximum 200 millió forintos hitelt igényelhetnek.

Támogatások milyen területeket segítenek célzottan?

Fő szempont a magyar mezőgazdaság és élelmiszeripar kiszámítható működésének fenntartása, az élelmiszerellátás folyamatosságának biztosítása, amely a nemzetgazdaság egészének stabilizálásához is hozzájárul. Az agrártárca a Nemzeti Élelmiszergazdasági Válságkezelő Programban, több szakaszban - vissza nem térítendő átmeneti támogatásként - 25 milliárd forintnyi többletforrást juttat a gazdasági nehézségek leküzdésére a koronavírus-járvány miatt kritikusan helyzetbe került mezőgazdasági (például baromfi-, sertés-, juh-, szarvasmarha-tenyésztő, tehenészeti, kertészeti, borászati, méhészeti stb.) és élelmiszeripari vállalkozásoknak. Ez a forrás segíti az élelmiszertermelési kapacitások fenntartását, a járványügyi védekezés megerősítését, és így az élelmiszerbiztonság és exportpotenciál megőrzését.

Hogy áll a Vidékfejlesztési Program megvalósítása?

A járványhelyzet megnehezíti a Vidékfejlesztési Program (VP) beruházási projektjeinek megvalósítását és gyakran a támogatási szerződésben vállalt kötelezettségek sem teljesíthetőek. A tervezett beruházások egy részének megvalósítása megtorpant, a koronavírus-járvány előre nem látható gazdasági következményei miatt olykor megtérülési gondok merültek fel. Ezért az Agrárminisztérium a támogatott beruházások végrehajtását megkönnyítő szabályokat vezetett be. Ugyanakkor a VP-ben a nyár végén két új beruházási kiírást is meghirdetett a nagy hozzáadott értéket előállító állattenyésztési és kertészeti ágazatok gazdálkodói számára. A konstrukciók 2020 őszétől pályázhatók, összesen 80 milliárd forintos támogatási összeggel.

A mostani helyzetben hogyan alakulnak az agrárvállalkozások hitelhez jutási esélyei?

Az elmúlt hónapok veszélyhelyzetének tapasztalatai alapján felértékelődött a viszonylag „válságálló” hazai mezőgazdaság és élelmiszeripar a hitelezők szemében. A bankok akárcsak a múlt évtized végi pénzügyi válság utáni időszakban, most is növekvő hajlandóságot mutatnak az agrárszektor hitelezésére. Annak ellenére, hogy a természeti körülmények és a koronavírus-járvány miatt természetesen a mezőgazdasági termelés is kockázatosabbá vált, úgy érzékelhető, hogy a hitelintézetek erősen érdekeltek az ágazat finanszírozásában. Mivel magyarázható ez? Egyrészt, az életképesen gazdálkodó mezőgazdasági (főként növény) termelők terményeinek értékesítése megoldott. A növénytermesztők jelentős hányada biztos és fizetőképességű piacra számíthat. Az agrártermelők földhöz kötött gazdálkodást folytatnak, fizetési gondok esetén is elérhető a hitelezők számára, miközben a problémás hitelek hányada a nemzetgazdasági átlagnál alacsonyabb körökben. Röviden szólva: az agrárvállalkozások jó adósnak számítanak.

Az alapítványi kezességvállalás miként segíti a finanszírozási feladatok megoldását?

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány alapfeladatának megfelelően, kezességvállalásával erősíti a bankok hitelezési hajlandóságát, bővíti azon mezőgazdasági és vidéki vállalkozások körét, amelyek hitelhez juthatnak, mégpedig sok szempontból (futamidő, fedezet mértéke, kamat stb.) előnyösebb feltételekkel. Az alapítványi kezesség olyan eszköz, amely egyfajta alaptámogatást, kalkulálhatóságot biztosít mind a vállalkozásoknak, mind a hitelintézeteknek. A vállalkozások finanszírozását vonzóbbá teszi, a mezőgazdasági és a pénzügyi szektorbeli partnerek között hatékonyabb együttműködés alakulhat ki.

A járvány gazdasági következményeinek kezelésében milyen szerep jut az alapítványnak?

A koronavírus-járvány kedvezőtlen gazdasági hatásait ellensúlyozó Gazdaságvédelmi Akcióterv keretében is fontos szerep jut az intézményi kezességvállalásnak. A szuperkedvezményes ASZK minden ügyletéhez kapcsolódik az AVHGA kezességvállalása. Az Akcióterv keretén belül elindult az AVHGA Krízis Agrárgarancia Program is, amely a mezőgazdasági és élelmiszeripari, illetve a vidéki mikro-, kis- és közepes vállalkozások hitelhez jutását mozdítja elő, akár 90 százalékos alapítványi kezességvállalással és 90 százalékos állami viszontgaranciával, illetve rendkívül kedvező díjazással. Így a hitelt felvevőknek nincs szükségük további fedezetre, gyorsan hozzájuthatnak a likviditási problémák kezelését szolgáló banki forráshoz. Az alapítvány átmeneti támogatási jogcímen nyújtja a kezességet. A program keretösszege 100 milliárd forint, és már az 50 milliárd forintot is megközelíti a kihasználtsága. Mindemellett tovább futnak a korábbi kezességi programjaink is, ennek köszönhetően úgy tűnik, hogy a mezőgazdasági hitelállomány egyedülálló módon még a mostani járvány időszakában is növekedni fog.

3

Az élelmiszer-feldolgozók és dísznövénytermesztők átmeneti támogatása

A kormány 25 milliárd forintnyi támogatási forrást biztosított az agrártárca részére a Gazdaságvédelmi Alapból a koronavírus-járvány kedvezőtlen gazdasági hatásainak kezelésére. A szóban forgó összeget tartalmazó Nemzeti Élelmiszergazdasági Válságkezelő Programot az Agrárminisztérium a nyár folyamán három szakaszban hirdette meg, az átmeneti támogatást az érintett mezőgazdasági termelők, a termelői szervezetek és az élelmiszeripari vállalkozások vehetik igénybe.

A támogatási program első - 2020. június 29. és július 12. közötti - szakaszában adhatták be kérelmüket a dísznövényvel foglalkozó kertészetek és az élelmiszeripari vállalkozások. Az élelmiszeripari gazdasági szereplők részére mintegy 8, a kertészeti ágazatban tevékenykedők részére 1,4 milliárd forint támogatás állt rendelkezésre.

Az Agrárminisztérium 2020. augusztus 31. és szeptember 14. között ismételt megnyitotta a szóban

forgó válságkezelő program első ütemében meghirdetett élelmiszer-feldolgozói és a dísznövény ágazat részére kidolgozott átmeneti támogatási programját. Az újabb kérelmezési időszakban azok a vállalkozások, gazdaságok voltak jogosultak támogatási kérelmet benyújtani, amelyek az első támogatási körbe nem tudtak bekapcsolódni.

A támogatások igénybevételének feltételei változtalanok: az élelmiszer-feldolgozó vállalkozások 125, a dísznövény-termesztők pedig 500 ezer forint támogatást igényelhetnek egy foglalkoztatott után. A támogatási kérelmeket a Magyar Államkincstárhoz elektronikus úton lehetett benyújtani.

Az újabb kérelmezési időszakban beadott kérelmek alapján megállapított jogos támogatások kifizetésére az élelmiszer-feldolgozói és dísznövény ágazat részére elkülönített teljes támogatási keret első kérelmezési kör után megmaradt része szolgál fedezetül.

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kezességvállalásának regionális jellemzői

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány kiemelt figyelmet fordít arra, hogy a vidéki, és mindenekelőtt az agrárszektorban tevékenykedő vállalkozások finanszírozásában segítséget nyújtó kedvezményes alapítványi kezességvállalás az ország valamennyi területén elérhető legyen a hitelfelvevő cégek számára. A bankokkal kiépített együttműködés révén napjainkban csaknem valamennyi, a vállalati finanszírozásban közreműködő hitelintézeti fiókban hozzáférhető az alapítványi kezesség. A kezességvállalási ügyletszám és hitelösszeg az elmúlt években folyamatosan növekedett. Az alapítványi törekvések és gyakorlati lépések eredményei az elmúlt években elért és a koronavírus-járvány által érintett 2020. első félévi számszerű mutatókban is visszatükröződnek, hiszen az agrárágazatot is érintő gazdasági nehézségek ellenére a kezességgel biztosított hitelösszeg a 2019-ben elért magas szinten maradt, sőt a veszélyhelyzet kihirdetése óta nyújtott kezességek összege több mint 20%-kal meghaladja az előző év azonos időszakában mért volument. Az így segített hitelek összértéke mintegy 180 milliárd forint. Az átlagos hitelösszeg enyhén emelkedett: 2019 első felében 19,5, 2020 hasonló időszakában pedig 20,6 millió forint volt. A kezességi ügyletek száma az észak-

alföldi régióban növekedett, a többi régióban pedig kisebb mértékben nőtt a 2019. évi szinthez képest. Az alapítvány tevékenysége továbbra is a mezőgazdasági termelésben kiemelkedő szerepet játszó régiókra összpontosít. Ezt mutatja, hogy a kedvezőtlenebb helyzetű észak-alföldi, dél-alföldi és észak-magyarországi régióbeli kezességi ügyletek száma az összes alapítványi ügyletszám közel felét tette ki, a kezességgel biztosított hitelösszeg esetében pedig kb. 43 százalékos ez az arány. Ugyanakkor a dél-dunántúli és közép-dunántúli régiókhöz kapcsolódik a kezességi ügyletek mintegy 22 százaléka, illetve a kezességgel biztosított hitelösszeg majd 25 százaléka. Az alapítvány célja, hogy előmozdítsa a vidéki, köztük az agrárgazdaságok versenyképességének javítását, illetve segítse a vállalkozások finanszírozásának megoldását. Különösen fontos e szerep betöltése a koronavírus-járvány kedvezőtlen gazdasági következményei kezelésének időszakában. Az agrárium viszonylagos válságállósága is jelzi, hogy a vidék és az agrárium dinamikus fejlődési lehetőséget kínáló, komoly külső finanszírozást igénylő terület, amelynek előrelépése jó részt a termelési technológiák folyamatos korszerűsítése, az innováció, a precíziós gazdálkodás és a digitalizáció elterjedése révén lehetséges.

Családi vállalkozás apáról fiú(k)ra

Az Alföld aranya. Nem csak a színe miatt illik az „arany” jelző a kukoricára, hanem a benne rejlő gazdasági lehetőségek okán is, ami akkor mutatkozik meg, ha nem csupán a takarmányozás egyik alapanyagának tekintjük. A korszerű gasztronómiában – a kukoricacsira olajtól a rostban gazdag száraztésztáig – mind nagyobb teret hódítanak a kukoricából készített termékek. Ezt látták meg, és állították gazdasági stratégiájuk középpontjába egy monostorpályi családi vállalkozás, az Agri-Corn Kft. tulajdonosai. Bár munkájukat korábban is meghatározta a piaci változásokhoz való gyors alkalmazkodás és a folyamatos innováció, azonban a fiatalabb generáció felbukkanása új lendületet adott az alapítóknak is.

A családi vállalkozás a Civita márkanéven ismert GMO-mentes termelésből származó, gluténtől, laktóztól, adalékanyagoktól és vegyszerektől mentes, „farm-to-table” (farmról az asztalra) élelmiszereket gyárt. A vállalat fejlődését jól jellemzi, hogy 10 év alatt 835 millióról több mint 2,5 milliárd forintra nőtt a forgalma. Nemrégiben olyan új technológiával rukoltak elő, melynek révén

világelsőként magas rosttartalmú, adalékmentes kukoricalisztet tudnak készíteni. A már mögöttük hagyott generációváltás tapasztalatairól, a további ambíciózus tervekről és arról, hogy mindehhez milyen pénzügyi háttérrel biztosít az UniCredit Bank, beszélgettünk Vaszkó László (V.L.) társalapítóval és két fiával, Vaszkó Gábor (V.G.) operatív és Vaszkó Péter (V.P.) termelési igazgatóval.

Milyen körülmények között indult a vállalkozás? – kérdeztük az alapítót.

V.L.: A rendszerváltást követően, 1992-ben határoztuk el a sógorommal, hogy a helyi adottságokra alapozva létrehozzuk a családi vállalkozásunkat. Ez az adottság a kukoricatermesztés volt, a lehetőség pedig a feldolgozás. Így alakult meg a mai Agri-Corn Kft. jogelődjé, amelynek akkor négy magánszemély volt a tulajdo-

nosa. Monostorpályiban építettünk egy kukoricamalmot, majd később a tulajdonosi struktúra átalakult, így a 2000-es évek eleje óta a cég a Vaszkó-család tulajdonában van. A helyszín kiválasztásában döntő szempont volt, hogy az éppen a kukoricatermő-régió „közepén” található. A mi 40 kilométeres körzetünkben több mint félmillió tonna kukorica terem. A térségben a mezőgazdaságilag művelt területek 40 százalékán ma is kukoricát termelnek. Ebből látszik, hogy jó döntés volt Monostorpályiban kukoricamalmot építeni. A fiaim csatlakozásáig szinte kizárólag a kukorica malmi feldolgozására alapozódott a tevékenységünk. Nem volt könnyű időszak, folyamatosan változott körülöttünk a világ, olyan új helyzetek, piaci mozgások álltak elő, amelyekhez nap mint nap kellett alkalmazkodni. Csupán példaként említem, hogy kezdetben a Biogal gyógyszergyárnak állítottunk elő alapanyagot, de néhány év múlva megszüntette a gyár azt a programot, amihez a termelésünk csatlakozott. Majd a kilencvenes évek végén éppen a kiutat kerestük, amikor megjelentek az országban a holland sörfőzdék, amelyek árpa helyett jórészt kukoricából készítik a sört. Átállítottuk a malmot, hogy be tudjunk lépni erre a piacra is. Akkor is változtatni kellett, amikor megjelent a snack ipar, amely speciális szemcseméretű anyagot igényelt. Sosem volt idegen tőlünk az innováció. E tekintetben akkor ment át jelentős fejlődésen a cég, amikor Gábor és Péter fiaim is beálltak a sorba és már három családost kellett eltartani a vállalkozásnak. Be kellett látnunk, hogy az a régi kis malom nem tud annyi jövedelmet termelni, ezért úgy gondoltunk „előre menekültünk”.

Mit hozott a cég életében a fiatal generáció munkába állása, ezáltal egy új szemlélet megjelenése?

V.P.: A belépésünk után a cégstratégia – a szüleinkel közös gondolkodás mellett – számos új, a kor igényeinek megfelelő elemmel gazdagodott. 2004-ben megfogalmaztunk egy négy elemről álló fejlesztési programot. Ebben a kukorica továbbfeldolgozására helyeztük a hangsúlyt, de ahhoz, hogy jövedelmező termékeket tudjunk gyártani, új kukoricamalmot kel-

lett építeni. Nem egy sztenderd malmot vettünk, hanem úgy gondoltunk „testre szabott”. Ennek köszönhetően például olyan csírákat tudunk kinyerni a kukoricából, amiből olajat is képesek vagyunk préselni. Az új malom már tudja azt a termékszerkezetet produkálni, ami a tovább gondolt igényeinknek megfelel. Logikus volt, hogy következő lépésként a régi, kiürített malomépületet átalakítottuk, és ott egy csírából olajat gyártó üzemot hoztunk létre. Mondhatjuk, hogy ma Kelet-Közép-Európa legnagyobb kukoricaolaj-gyártó üzeme a miénk. Két termékünk van, egyrészt az olaj, ami amerikai kutatások szerint jobb, mint az olíva, másrészt a présfogácsa, ami például a halcsali kiváló alapanyaga és ma már a cukrászok is elkezdtek felfedezni. Tovább gondolva az új malom adta lehetőségeket, a fejlesztési programunk újabb állomásaként, egy 2009-ben indult termékfejlesztési program eredményeként, olyan tudás birtokába kerültünk, melynek révén adalékanyagoktól mentesen, kizárólag kukoricából tudunk száraztésztát gyártani. Ehhez építettünk egy korszerű gyárat, ami 2014-re lett kész. Mindeközben találtunk egy olyan termék frakciót, ami élelmi rostban nagyon gazdag. Ebből gyártunk lisztet, és a belőle készült száraztészta élelmirost-tartalma 11% feletti; ez ma a világon egyedülálló termék. Látható, hogy minden évben kijövünk valami újdonsággal.

Hogyan fogadta a piac ezeket a korábban jószerivel alig használt, kevésbé ismert árukat? Van-e kereslet külföldön? Mekkora az exportjuk, és miként tart lépést az új irányokkal a cég?

V.G.: 2014-től folyamatosan növekszik a bolti polcfeletlen való megjelenéseink száma és mérete, ez pedig maga után húzza a hagyományos termékeink (kukoricaliszt és kukoricadara) piaci megjelenésének növekedését is. Világosan látszik, hogy a malom és a térsztyagyár kapacitása nagyobb, mint a hazai piac igénye – ezt anno tudatosan így alakítottuk ki, ezért folyamatosan újabb és újabb exportpozíciók megszerzésére törekszünk. Hat éve dinamikus nő a kivitel részaránya az ugyancsak szépen növekvő összes árbevételben belül. Ma elmondhatjuk magunkról, hogy az Egyesült Királyságtól kezdve, Hollandiában, Belgiumban, Németországban, Lengyelországban, Litvániában, Szlovákiában, Romániában, Ukrajnában és Olaszországban is fellelhetők a termékeink. Különleges jellemzője a termékcsaládunknak, hogy teljes egészében gluténmentes. Ráadásul ma már ezek a termékeink az önköltségüket tekintve bármelyik hagyományos tésztaival versenyképesek. Az a célunk, hogy a fogyasztó ízében, állagában, színében és fogyasztói értékében is azonos vagy még jobb terméket kapjon a pénzéért.

Hogyan teremtették meg e gyors ütemben fejlődő vállalkozás pénzügyi háttérét?

V.G.: 2018-ban egy általunk kiírt tenderen az UniCredit Bank nyerte el az Agri-Corn Kft. finanszírozásának az 50 százalékát. A számlavezetés mellett korrekt beruházási és forgóeszköz hiteleivel egy megbízható, dinamikus, kiszámítható partnerre leltünk bennük. Gyorsan „megtanulták” a céget, ugyanakkor a közös munka során mindig kellő határozottság jellemzi őket, ami a mai világban bizony igencsak komoly erény. Mint minden induló vállalkozásnál, nálunk is nagy biztonságot adott és ad ma is, hogy a hiteleink mögött az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezessége áll.

Melyek a további fejlesztési irányok?

V.G.: A piaci igényeknek megfelelően megnégyszerezük a térsztyagyártó kapacitásunkat jövő ilyenkorra. Az export folyamatos növelése változatlanul prioritás, miként további komoly beruházásokról sem mondunk le. A 2008-as válság idején mi elköltöttünk cégcsoporthoz szinten 4-5 milliárd forintot beruházásokra, és most is merész terveket dédelgetünk. Az a lényeg, hogy ott álljunk a rajtkövön, amikor véget ér a válság, és már az első részidőnk megfelelő legyen. Ma már nem úgy van, hogy a nagy hal megeszi a kishalát, a mi olvasatunkban a gyors eszi meg a lassút.

A Vaszkó-család már túl van a generációváltáson; de vajon a nehezen is túl vannak?

V.L.: Nálunk a generációváltás nem úgy zajlott, hogy a felnőtt fiaink beleültek a készbe, hanem már tizenévesen, a nyári szünetben benne dolgoztak. Organikus fejlődés eredményeként jutottunk el oda, hogy egyetemet végzett, családost embereként is a családi vállalkozásban találták meg a boldogulásukat. Az operatív vezetés évek óta Gábor és Péter kezében van, miként a felelősség is az övék. Tudniuk kell, hogy ha „elkártyázzák a vagyont”, akkor bizony a sajátjukat kártyázzák el! A felelős vagyongazdálkodás jegyében nemrégiben létrehoztunk egy családi vagyongazdálkodó, ami a hitünk szerint ugyancsak az eredményesség irányába hat. Persze, a fiúk azért meghagytak a papának egy bizonyos „homokozót”, ahol továbbra is kiélheti a vállalkozói ambícióit. A mi esetünkben az igazgatósági elnöki pozícióról van szó, ami a stratégiai tervezésben való aktív részvétellel járt együtt. Mert fontos, hogy az ember értelmes elfoglaltságot találjon. Hasonlóan gondolhatják azok a kollégáink is, akikkel 30 éve együtt kezdtek és ma is nálunk dolgoznak.

„Mint minden induló vállalkozásnál, nálunk is nagy biztonságot adott és ad ma is, hogy a hiteleink mögött az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány készfizető kezessége áll.”
Vaszkó Gábor

Erdészeti gépbeszerzés támogatása

A Vidékfejlesztési Programban hozzáférhető a „Csemeterkek gépbeszerzése” című (VP2-4.1.3.7-20 kódszámú) pályázati felhívás. A kiírás célja az erdészeti szaporítóanyag termesztési ágazat hatékonyságának javításához szükséges gépek (például traktorok, talaj-előkészítő, növényvédelmi, szaporítóanyag-termesztési eszközök) beszerzésének segítése. Az összesen egymilliárd forintos keretösszegű uniós pályázati felhívás kedvezményezettjei azok a mezőgazdasági termelők lehetnek, amelyek legalább 6000 euró STÉ üzemmérettel rendelkeztek, és árbevételüknek legalább 50 százaléka mezőgazdasági tevékenységből származik. Többségi állami tulajdonban álló gazdasági társaság, illetve központi költségvetési szerv csak akkor nyújthat be támogatási kérelmet, ha ahhoz a Kormány előzetesen hozzájárult és az erről szóló dokumentumot (például kormányhatározatot) csatolta. Az igényelhető vissza nem térítendő támogatás maximum 50 millió forint lehet. A támogatás legmagasabb mértéke a Közép-Magyarországi régióban az összes elszámolható költség 40, a többi régióban 50 százaléka. A fiatal mezőgazdasági termelő által végrehajtott projektek 10 százalékponttal megemelt támogatási intenzitásra jogosultak. A támogatási kérelmek benyújtására 2020. szeptember 1. és 2021. július 20. között több beadási szakaszban van lehetőség. Az első és második beadási periódus 2020. szeptember 1. és 8. és 2020. november 3. és 10. között volt. A következő 2021. január 12. és 19. között esedékes. Az egyes értékelési határnapokig beadott projektek elbírálása együttesen történik meg.

Öntözésfejlesztési pályázat

A Vidékfejlesztési Program „A mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése” című (VP2-4.1.4-16 kódszámú) pályázati kiírásának célja a vízviszatar-tást, a vízkészlet-gazdálkodást, az öntözési technológiák elterjesztését, a felszíni és felszín alatti víztestek kezelését szolgáló fejlesztések támogatása. Most 2020. december 4-ig van lehetőség pályázatok benyújtására. A vissza nem térítendő támogatás a mezőgazdasági termelők egyéni beruházása esetén maximum egy, kollektív beruházása esetén maximum kétmilliárd forint lehet. A támogatás összes elszámolható költséghez viszonyított legmagasabb hányada a közép-magyarországi régióban 40, más régiókban 50 százalék lehet. A fiatal mezőgazdasági termelők 10, a konzorciumban végrehajtott projektek 20 százalékponttal megemelt támogatási hányadra jogosultak. Ha egy konzorcium minden tagja fiatal mezőgazdasági termelő, akkor 10+20 százalékponttal magasabb támogatási intenzitásra jogosult az adott fejlesztési projekt.

**AGRÁR-VÁLLALKOZÁSI
HITELGARANCIA ALAPÍTVÁNY**

A vidékért kezesszünk

Az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány valamennyi agrár és vidéki kis- és közepes vállalkozás, családi gazdálkodó, östermelő számára nyújt készfizető kezességet a hitelezés során, melyet az alapítvánnyal együttműködő pénzügyi intézményeknél igényelhetnek.

Mit jelent a készfizető kezesség?

- A fedezetek egyik típusa.
- Az adóstól független stabil biztosíték a bankok számára.
- Csökkenti a pénzügyi intézmények kockázatát, ezáltal növeli a finanszírozási hajlandóságot.
- Támogatást jelent a vállalkozások számára, amennyiben a jogszabályi keretek a kedvezményes díjon történő kezességnyújtást lehetővé teszik.

Hogyan zajlik az ügyintézés?

- A vállalkozás a pénzügyi intézményekhez nyújtja be finanszírozási igényét, a bank intézi a kezesség igénylését is, a vállalkozás közvetlenül nincs kapcsolatban az alapítvánnyal.
- Az alapítvány szinte minden, a kkv-kat finanszírozó pénzügyi intézménnyel kapcsolatban áll, így közel az összes kereskedelmi banknál, számos faktoring és lízing cégnél kérhető az alapítvány készfizető kezességi szolgáltatása.

Milyen ügyletekhez köthető a kezesség?

- Hitel, hitelkeret, kölcsön, többcélú hitelkeret
- Bankgarancia, bankgaranciakeret
- Faktoring
- Lízing

Alapítványi kezesség funkciói

- Hitelképesség növelése
- Hitelhez jutási feltételek javítása
- Pénzügyi életképesség biztosítása

Kezességvállalás kondíciói

- A finanszírozás futamideje: minimum 91 nap, maximum 25 év
- Az agrárvállalkozások számára rendkívül kedvező díjakat kínál az alapítvány. A díjakat az alapítvány Üzletszabályzatának Hirdetménye tartalmazza.
- Kezességvállalás mértéke: akár maximum 90 százalék

A vállalkozás kedvezőbb hitelfeltételek elérése érdekében jelezheti a pénzügyi intézményeknél, hogy igénybe kívánja venni a hitelhez az alapítvány készfizető kezességét.

- A kezességre való jogosultságról előzetesen is lehet tájékozódni az alapítványnál, és Kezesség ígérvény is igényelhető.
- Ehhez Kezességi ígérvény igénylő lap kitöltése szükséges, amely elérhető a www.avhga.hu weboldalon.
- Az aláírt és beszkennelt igénylő lapot elektronikus formában az info@avhga.hu e-mail címre szükséges megküldeni.
- Az alapítvány által kiállított, e-mailben visszaküldött Kezességi ígérvényt a vállalkozás lehetséges fedezeti elemként be tudja mutatni a pénzügyi intézményeknél a hitel felvételét megelőzően.

1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46.
1392 Budapest, 62. Pf. 289
Zöld szám: 06 80 203 760
E-mail: office@avhga.hu
Honlap: www.avhga.hu

Fejlesztési támogatás állattartók részére

7

A Vidékfejlesztési Programban közzétették az „Állattartó telepek fejlesztésének támogatása” című (VP2-4.1.1.-20 kódszámú) pályázati kiírást. A hazai állattartók jelentős része még napjainkban is korszerűtlen létesítményekben és technológiával, s így magas termelési költségekkel gazdálkodik. Az ágazat versenyképességének megőrzéséhez korszerű, az európai uniós előírásoknak megfelelő, magas technológiai színvonalú állattartó telepek szükségesek. Ezért a beruházási pályázati felhívás célja az állattartó gazdaságok versenyképességének javítása, és hozzáadott érték termelésének fokozása új, innovatív és környezetbarát technológiák elterjesztésének előmozdítása révén. A kiírás keretében lehetőség van új állattartó telepek létrehozására is.

A támogatási konstrukció több területet vesz célba:

- A versenyképesség javítása érdekében építéssel járó technológiák beszerzése és fejlesztése, továbbá állattartó telepi épületek, létesítmények építése, kialakítása, bővítése a baromfi-, a sertés-, a szarvasmarha-, a juh- és kecske-, illetve egyéb (például ló, nyúl, galamb stb.) állattartó telepek esetében.
- Az energiafelhasználás csökkentését célzó korszerűsítések végrehajtása, valamint a megújuló energia felhasználására irányuló technológiák alkalmazása az előbb felsorolt valamennyi állattartó tevékenységhez kapcsolódva.

Az összesen 50 milliárd forintos keretösszegű pályázati felhíváson azok a mezőgazdasági termelők vehetnek részt, amelyek legalább 6000 euró STÉ üzemmérettel rendelkeznek, és árbevételük minimum 50 százaléka mezőgazdasági tevékenységből származik. Kollektív beruházás esetén termelői csoportok, termelői szervezetek, a mezőgazdasági termelők tagságával működő szövetkezetek, valamint szociális szövetkezetek is pályázhatnak.

A pályázatban szereplő beruházások maximum kétmilliárd forint vissza nem térítendő támogatást nyerhetnek el. Az igényelhető minimális támogatás a baromfi- és sertéstartó ágazatba tartozó fejlesztések esetében 100, a szarvasmarhatartó ágazati projektek esetében 50, a juh-, kecske és egyéb állattartó beruházások esetében 5 millió forint. A támogatás a Közép-Magyarországi régióban az összes elszámolható költség legfeljebb 40, a többi régióban 50 százaléka lehet. A kollektív és a fiatal mezőgazdasági termelő által végrehajtott projektek 10 százalékpont többlettámogatásra jogosultak.

A támogatási kérelmeket 2020. október 1. és november 2. beadási szakasz után, legközelebb 2021. január 4. és 2021. február 1. között lesz lehetőség benyújtani. Az egyes pályázati szakaszokban beadott projektek együttesen kerülnek elbírálásra.

A kertészetek fejlesztésének támogatása

A Vidékfejlesztési Programban meghirdetésre került a „Kertészeti üzemek korszerűsítése” című (VP2-4.1.3-20 kódszámú) pályázati felhívás. A magyarországi zöldségágazatban kiemelt szerepe van a hajtatos termesztésnek, amely a hazai előállítású minőségi termékek egész évi jelenlétét biztosítja az itthoni kereskedelemben és piacon. A kiírás célja a növényházi természető kapacitás növelése, a tárolási és áruvá készítési rendszerek fejlesztése, a kertészeti gazdaságok energiafelhasználási hatékonyságának javítása és az ágazat által okozott környezetterhelés csökkentése.

A támogatási konstrukció célterületei:

- a kertészeti termelőtevékenységet szolgáló növényházak építése, korszerűsítése,
- a kertészetekhez kapcsolódó hűtőházak, hűtőtárolók, zöldség- és burgonyatárolók, valamint a betakarítást követő áruvá készítést szolgáló létesítmények létrehozása, korszerűsítése.

Az összesen 30 milliárd forintos keretösszegű pályázati felhívás kedvezményezettjei azok a mezőgazdasági

termelők lehetnek, amelyek legalább 6000 euró STÉ üzemmérettel rendelkeztek, és árbevételüknek legalább 50 százaléka mezőgazdasági tevékenységből származik. Kollektív beruházás esetén termelői csoportok, termelői szervezetek, a mezőgazdasági termelők tagságával működő szövetkezetek, valamint szociális szövetkezetek is pályázhatnak.

Az egyéni és kollektív beruházások is legfeljebb kétmilliárd forintos vissza nem térítendő támogatáshoz juthatnak hozzá. A támogatás maximális mértéke a Közép-Magyarországi régióban az összes elszámolható költség 40, a többi régióban 50 százaléka. A kollektív és a fiatal mezőgazdasági termelő által végrehajtott projektek 10 százalékponttal megemelt támogatási intenzitásra jogosultak. A támogatási kérelmek benyújtására 2020. október 19. és 2021. február 19. között két beadási szakaszban van lehetőség: 2020. október 19. és 2020. november 20., illetve 2021. január 18. és 2021. február 19. között. Az egyes értékelési határnapokig beadott projektek elbírálása együttesen történik meg.

A beruházásokat segítő kezességvállalás

A Vidékfejlesztési Programban (VP) elnyerhető támogatási források felhasználására is támaszkodva a mezőgazdasági, erdőgazdálkodási és halászati beruházások teljesítményértéke az elmúlt években jelentősen bővült, és folyó áron 2019-ben megközelítette a 420 milliárd forintot. 2020 első negyedévében az agrárszektor beruházásai továbbra is dinamikusan, 30 százalékot meghaladó mértékben emelkedtek 2019. első negyedévéhez képest, és elérték a 113 milliárd forintos értéket. Ám, a koronavírus-járvány kedvezőtlen hatására a második negyedévben jelentősen lassult a növekedés: de még így is 1,8 százalékos bővülést mutatott 2019. hasonló időszakához képest. Miközben a nemzetgazdaság egészében 2020 első felében több mint hat százalékkal mérséklődtek a beruházások, a mezőgazdasági, erdőgazdálkodási és halászati beruházások teljesítményértéke 13,7 százalékkal több lett, és meghaladta a 235 milliárd forintot.

A beruházási lendület fékeződését jelzi, hogy noha a mezőgépek értékesítése kedvezően indult 2020 elején, tavasztól a beszerzések megtorpantak. Az Agrárgazdasági Kutató Intézet adatai szerint az egyéni gazdaságok és a társas vállalkozások kb. 93 milliárd forint értékben vásároltak új mezőgazdasági gépeket és eszközöket 2020 első hat hónapjában, amely csak egy százalékkal haladta meg az egy évvel korábbi eladásokat. Alkatrészekre 30,4 milliárd forintot fordítottak

ugyanebben az időszakban, amely 12 százalékos növekedés 2019 első félévéhez képest. Így, a teljes gép- és alkatrészeladás csupán három százalékkal haladta meg a 2019. első félévi értéket.

Az előttünk álló hónapokban, a koronavírus-járvány nehezen kalkulálható gazdasági következményei miatt, az agrárszektor beruházási dinamikájának további fékeződésére lehet számítani. Az agrárpolitika célja, hogy a vállalkozások minél könnyebben, minél nagyobb mértékben megvalósíthassák fejlesztéseiket, így támogatott vidékfejlesztési projektjeiket. A gazdálkodók helyzetét, beruházási kedvét számos kormányzati intézkedés igyekszik javítani: például adó- és hitelkönnyítésekre került sor, új kedvezményes hitelezési konstrukciók érhetőek el, kedvezőbb átmeneti szabályokat alkalmaznak a vidékfejlesztési pályázatok megvalósításánál. Továbbá, újabb beruházási vidékfejlesztési pályázatok is kiírásra kerültek. A vállalkozásokat segítő Gazdaságvédelmi Akcióterv keretében fontos szerepe van az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) kezességvállalásának. Az AVHGA Krízis Agrárgarancia Program az agrár- és élelmiszeripari, illetve a vidéki mikro-, kis- és közepes méretű vállalkozások hitelhez jutási feltételeit javítja, akár 90 százalékos alapítványi kezességvállalási mérték és 90 százalékos állami viszontgarancia mellett.

A VP folyamatban levő pályázati kiírásai

- Borszőlőültetvény telepítés támogatása
- A mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése
- Mezőgazdasági biztosítás díjához nyújtott támogatás
- Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások
- Erdészeti technológiákra, valamint erdei termékek feldolgozására és piaci értékesítésére irányuló beruházások
- Tanyák háztartási léptékű villamos energia és vízellátás, valamint szennyvízkezelési fejlesztései
- Natura 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések
- Kompenzációs kifizetések természeti hátránnyal érintett területeken
- Erdősítés támogatása
- Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok helyreállítása
- Erdei termelési potenciál mobilizálását szolgáló tevékenységek
- Erdészeti genetikai erőforrások megőrzése
- Erdészeti genetikai erőforrások fejlesztése
- Erdő-környezetvédelmi kifizetések
- Egyedi szennyvízkezelés
- Mezőgazdasági termelők EU-s és nemzeti minőségrendszerhez történő csatlakozásának támogatása
- A Rövid Ellátási Láncokhoz kapcsolódó beruházások támogatása az élelmiszeripar és a borászat területén
- Termelői csoportok és szervezetek létrehozása
- A Vidékfejlesztési Program megvalósítását szolgáló Technikai Segítségnyújtás Projekt
- Állattartó telepek fejlesztésének támogatása
- Kertészeti üzemek korszerűsítése
- Csemetékertek gépbeszerzése
- A Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat működését szolgáló Technikai Segítségnyújtás Projekt
- Mezőgazdasági kisüzemek támogatása
- Helyi termékértékesítést szolgáló piacok infrastrukturális- és eszköz fejlesztése

GARANCIA

Az Agrár- Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány időszaki kiadványa. (megjelenik az agrárlapok mellékleteként)

Felelős kiadó: dr. Herczegh András | Szerkesztőségi titkár: Babka Henriett | Szerkesztőség: 1054 Budapest, Bajcsy-Zsilinszky út 42-46. | Telefon: (1) 373 8453 | Fax: (1) 373 8455

Stúdió: Armadillo Design Kft. 1039 Budapest, Órtorony u. 13. | Nyomja: Ipress Center Central Europe Zrt. 2600, Vác Nádás utca 8. felelős vezető: Borbás Gábor